

Töö number
Tellija
Konsultant

23000100
POWER2X B.V.
Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12919 Tallinn
Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795

Kuupäev

18.10.2024

**Pärnu linnas Niidu tn 17, Kauba tn 10 ja 12
kinnistute ning Harutee mets P4
katastriüksuse detailplaneering ja
keskkonnamõju strateegiline hindamine**
Loomastiku uuringu lähteülesanne

Sisukord

1. Töö eesmärk ja sisu.....	2
2. Metoodika.....	3
3. Uuringu ajakava	5

1. Töö eesmärk ja sisu

Loomastiku uuring hõlmab järgmised loomarühmad: ulukid, käsitiivalised, linnustik, kahepaiksed ja roomajad. Uuringu ja selle põhjal koostatava ekspertarvamuse eesmärk on analüüsida rajatava metanoolitehase mõju olemasolevale keskkonnale ning anda sisend vajalike leevendusmeetmete valikuks. Uuringu koostamise käigus koondatakse olemasolev andmestik planeeringuala ning naabruse loomastiku kohta, kirjeldatakse loomastiku teadaolevat ja elupaikade põhjal eeldatavat tõenäolist väärtust. Arvestades andmete piisavust tehakse vajalikus mahus välitööd loomastiku inventeerimise näol ja antakse hinnang tehase rajamisega loomastikule avalduvate mõjude kohta. Hinnatakse mõjusid, mis avalduvad planeeringualasse jäävate loomastiku elupaikade kao (eeskätt raadatavad metsaalad), killustamise ja teisenemise näol. Samuti hinnatakse mõjusid, mis võivad avalduda loomastiku liikumiskoridoride tõkestamise näol. Hinnatakse ka metanoolitehase ehitusaegsete ja kasutusaegsete häiringute mõju.

Välitööd on vajalikud mahus, mis võimaldab saavutada piirkonna loomastikust vajaliku ülevaate liigirühmade osas, mille puhul on olemasolev andmestik mõjude hindamiseks ebapiisav.

2. Metoodika

Uuring koostatakse olemasoleva andmestiku ja maastikuanalüüsi baasil, kombineerides neid vajalikus mahus välitöödega. Töös tuleb koondada ja läbi töötada olemasolev loomastiku andmestik nagu vaatlus- ja seireandmed (EELIS, KESE, E-elurikkus (PlutoF), Loodusvaatluste andmebaas jms). Arvestada tuleb andmebaaside üldistusastet ja andmete katkendlikkust, millest tulenevalt ei pruugi info konkreetse asukoha kohta olla kõike hõlmav. Seetõttu tuleb arvestada välitööde (inventuuride) vajadusega loomastiku andmete täiendamiseks.

Taustaandmetena ning maastikualalüüsil elupaikade sobivuse hindamiseks tuleb kasutada rohevõrgustiku paiknemise andmestikku, metsaregistri andmestikku, aerofotosid, looduslike elupaigatüüpide ja vääriselupaikade levikuandmeid, ELME ökosüsteemide tüüpide ja seisundi kaarte¹, samuti IRENES ökosüsteemi teenuste kuumkohtade kaarte². Maastikuanalüüsi teostamisel tuleb nimetatud andmeid vaadelda vähemalt 2 km raadiuses planeeringualast, suurulukite rännete hindamisel tuleb vaadelda rohevõrgustiku paiknemist ja maastiku iseloomu kuni 5 km raadiuses.

Ulukite (suur- ja väikeimetajad) osas on taustamaterjaliks riikliku ulukiseire andmed³, mis iseloomustavad ulukite piirkondlikku levikut ja asustustihedust. Ulukite liikumis- ja rändeteede osas annab taustainfot ka maanteede loomaohhtlikkuse kaardirakendus⁴.

Kahepaiksete osas hinnatakse lisaks registreeritud elupaikadele võimalike sigimisveekogude ja maimaaliste elupaikade paiknemist planeeringualal ja naabruses.

Ulukite osas kogutakse vajadusel andmeid transektloendusega, mille käigus registreeritakse loomade liikumisjäljed ning muud erinevad tegevusjäljed. Transektloendus viiakse läbi kolme kordusena (talvel, kevadel ja suvel). Talvine transektloendus tuleb võimaluse korral läbi viia lumikattega perioodil. Transektide paiknemine tuleb kavandada töö käigus tehtava maastikuanalüüsi põhjal. Välitööd peavad andma piisavalt infot hindamaks suurimetajatele ja väikeimetajatele avalduvaid mõjusid.

Käsitiivaliste tõenäolised elupaigad selgitatakse välja maastikuanalüüsi tulemusel, milleks kasutatakse puistu ja muude taimkattetüüpide andmestikku ning arvestatakse taimkattetüüpide sidusust. Kaardianalüüsiga leitakse tõenäolised nahkhiirte koondumispaidad, võimalikud talvituspaigad ning muud olulised elupaigad (vanad metsad, pargid, veekogud jms) planeeringualal ja sellest 500 m raadiuses. Nahkhiirtele olulised elupaigad paiknevad peamiselt puistute, veekogude ja asulate/hoonete läheduses. Sageli on nahkhiirte arvukus suurim vanades puistutes ja erinevate puistute servades.

Juhul kui analüüsi tulemusel selgub, et planeeringualale jääb tõenäoliselt olulisi nahkhiirte elupaiku, siis teostatakse 2025. a kevadel ja suvel nahkhiirte detektorloendusi mahus, mis võimaldab saada piisava ülevaate nahkhiirte arvukusest ja liigilisest koosseisust ning võimaldab hinnata nahkhiirtele avalduvaid mõjusid. Detektorloenduste täpsem metoodika ning maht sh loenduspunktide paiknemine

¹ ELME kaardikihtide kataloog. Keskkonnaagentuur, 2020. <https://kaur.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=9db1c0379be24a13a94c5ad6e4829320>

² Ökosüsteemi teenuste kuumkohad ja kombineeritud kaardid. Keskkonnaagentuur, 2021 <https://storymaps.arcgis.com/stories/2c2b3527e2134450b321e6e8a7100a14>

³ Ulukiasurkondade seisund ja küttimissoovitus (2021, 2022, 2023). Keskkonnaagentuur https://www.ejs.ee/wp-content/uploads/2021/07/SEIREARUANNE_2021.pdf

⁴ Eesti maanteede loomaohhtlikkus. Maanteeamet, OÜ Hendrikson & Ko, 2019 <http://hendrikson.ee/maps/Loomaohhtlikkus/>

määratakse töö käigus, lähtudes andmevajakust ning ala maastikust (nahkhiirte võimalike elupaikade paiknemisest). Uuringuga selgitatakse ka võimalike talvituspaikade ning poegimiskolooniate esinemist planeeringualal ja selle naabruses.

Linnustiku osas koondatakse ja analüüsitakse olemasolev andmestik (EELIS, PlutoF, Loodusvaatluste andmebaas jms) planeeringualal ja sellest 500 m raadiuses ning hinnatakse olemasoleva andmestiku piisavust ning linnustiku inventeerimise vajadust. Andmestiku ebapiisavuse korral teostatakse linnustiku inventuur planeeringualal ja sellest kuni 500 m raadiuses, kasutades selleks tunnustatud meetodikat (nt metsalinnustiku transektloendus, röövlindude uuring (risupesade otsimine), metsakanaliste loendus, rähnide loendus, kanakulli peibutusotsing linnustiku punktvaatlused, jms). Kuna planeeringualal pakuvad linnustikule elupaiku peamiselt metsaalad, siis on alal kindlasti vajalik teostada metsalinnustiku transektloendus, mis peab andma ülevaate kogu planeeringualale jääva metsaala haudelinnustikust. Ülejäänud linnustiku uuringute osas selgitatakse nende vajadus ja ulatus välja töö käigus. Linnustiku inventuur teostatakse kevadel ja suvel 2025, mahus, mis võimaldab selgitada linnustiku elupaigad, sh kaitstavate linnuliikide võimaliku elutsemise alal ning võimaldab hinnata linnustikule avalduvaid mõjusid.

Kahepaiksete ja roomajate osas koodatakse olemasolev andmestik ning analüüsitakse võimalike kahepaiksete sigimisveekogude ning kahepaiksete ja roomajate maismaaliste elupaikade esinemist planeeringualal ja sellest 500 m raadiuses. Andmete ebapiisavuse korral teostatakse kevadel kahepaiksete võimalike sigimisveekogude inventeerimine ning välitööd selgitamaks kahepaiksete ja roomajate arvukust ning liigilist koosseisu maismaalistes elupaikades. Välitööd peavad andma piisavalt infot hindamaks kahepaiksetele ja roomajatele avalduvaid mõjusid.

Uuringu raames hinnatakse kavandatava tegevuse mõjusid käsitletavatele loomastiku rühmadele

Imetajate osas hinnatakse mõjusid, mis avalduvad elupaikade kao ja killustamise ning liikumisteede tõkestamise näol, mida kavandatav tegevus üksi või koos muu naabrusse jääva taristuga (nt maanteed) ning arendustega põhjustada võib. Hinnatakse ka ehitusaegsete ja kasutusaegsete häiringutega seotud mõjusid.

Käsiitiivaliste osas hinnatakse elupaikade kadu ja killustamist, mis on tingitud peamiselt raadamisest, samuti nahkhiirte liikumiskoridoride võimalikku katkestamist. Hinnatakse ka võimaliku valgusreostuse mõju nahkhiirtele.

Linnustiku osas hinnatakse elupaikade kadu ja killustamist ning häiringutega kaasnevaid mõjusid, sh mõjusid kaitstavatele linnuliikidele.

Kahepaiksete ja roomajate osas hinnatakse mõjusid, mis avalduvad elupaikade kao ja teisenemise ning elupaikade killustamise näol.

3. Uuringu ajakava

- Planeeringuala paikvaatus ning olukorra, perspektiivi ja inventuuride plaani esmane analüüs – sügis 2024
- Olemasolevate andmeallikate ja varasemate uuringute koondamine ja läbivaatus – sügis 2024-talv 2025
- Uuritavate liigirühmade kaupa vastava inventuuri välitöö – talv-suvi 2025
- Kokkuvõttev analüüs ja aruande koostamine – suvi 2025
- Tulemus vormistatakse seletuskirjana (PDF) ning vajadusel kaardikihtidena (SHP). Täiendavad tööd teostatakse eraldi kokkuleppe alusel. Tähtaeg: juuli 2025